

vadž prvý soud při svém rozhodnutí vycházel ze zřejmě mylného výkladu zákona, že trestný čin S-a byl skutečně dokonán teprve výplatou odměny dříve slíbené, a následkem toho právně mylně podřadil činnost obžalované předsevzatou po právním i skutečném dokonání činu S-a pod ustanovení §u 5 prvý odstavec §u 105 tr. zák., ačkoliv při správném výkladu zákona ji lze případně podřaditi buď pod ustanovení druhého odstavce §u 5 nebo §u 214 tr. zák., zavinil zmatečnost rozsudku podle čís. 10 §u 281 tr. ř. Poněvadž pak soud v těchto směrech věcí vůbec se neobíral a zjištění neučinil, nelze rozhodnouti ve věci samé a jest proto odůvodněno rozsudek ohledně obžalované Stanislavy B-ové zrušiti a rozhodnouti, jak se stalo.

Čís. 1981.

K pojmu »odněti pro svůj užitek« (§ 171 tr. zák.) stačí odněti věci za účelem nakládání jí jako vlastní; netřeba úmyslu pachatelova, rozmnožení činem své jmění, obohatiti se nebo získati nějaký jiný prospěch.

Je-li spolučinnost spolupachatelů při krádeži (§ 174 II. a) tr. zák.) nesena a proniknuta týmž zlým společným úmyslem, nezáleží na tom, zda spolupůsobili zároveň při každém jednotlivém zlodějském zásahu, či zda jednou zasáhl ten a po druhé onen.

(Rozh. ze dne 11. května 1925, Zm I 178/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu v Mladé Boleslavi ze dne 5. února 1925, pokud jím byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem krádeže podle §§ů 171, 173, 174-II. a), c), 176-II. b) tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř. namítá zmatečnou stížnost, že skutková povaha zločinu krádeže ve smyslu §u 171 tr. zák. není proto dána, poněvadž prý ohledně stěžovatelky nebylo prokázáno a zjištěno, že odcizila nějaké věci pro svůj užitek; není prý nijak dokázáno, že obžalovaná věci pro vlastní užitek brala neb z nich nějaký prospěch měla. Stížnost je bezdůvodna. Neuvědomuje si zákonného pojmu »odněti pro svůj (pachatelův) užitek« ve smyslu §u 171 tr. zák. K pojmu tomu stačí odněti movité věci z cizího držení za účelem nakládání jí jako vlastní. »Užitek« neb »zisk« ve smyslu zákona spočívá ve skutečném přivlastnění si věci, v jejím získání, nějakého dalšího užitku se nevyžaduje. Užitek ten tkví v možnosti a vůli, nakládati s cizí věcí movitou jako se svou vlastní, aniž se k pojmu jeho vyhledává, by z činu pachatele mělo po úmyslu jeho nastati rozmnožení jeho jmění, jeho obohacení se neb nějaký jiný prospěch. Odňavši proto dotyčné věci (víno a plátno) z držení a bez přivolení Pavly D-ové v úmyslu, s nimi jako s věcmi svými volně nakládati, splnila obžalovaná vše, čeho je ke skutkové povaze zločinu krádeže zapotřebí. Námitka stížnosti je ostatně tím

bezpodstatnější, ježto rozsudek bere ohledně stěžovatelky za prokázáno, že sama z odcizeného vína pila a svému milenci M-ovi pít dala a že se o odcizenou látku na prádlo rozdělila s Annou M-ovou a Annou D-ovou. Tím je zjištěno, že stěžovatelka brala věci též pro svůj užitek v nejvládnějším slova smyslu a že měla z nich prospěch osobní, jak to právě stížnost žádá. Nehledíc k tomu není při krádeži, spáchané spolupachateli, zapotřebí, by úmysl jednoho každého směřoval k jeho osobnímu prospěchu; stačí, když spoluvinník spolupůsobí vědomě při krádeži, třeba ve prospěch kterékoli osobyúčastněné při krádeži. Není proto rozsudek ve směru shora probraném ani právně mylným ani formálně podle čís. 5 Šu 281 tr. ř. vadným, nezjišťuje, v čem spočívá užitek, který stěžovatelka z krádeže měla.

Stížnost namítá dále, že nemělo být použito kvalifikace podle Šu 174 II. a) tr. zák., poněvadž prý soud vzal za prokázáno, že jednou brala víno Anna M., po druhé zase stěžovatelka; není prý proto správným předpoklad soudu, že jednaly jako spoluzlodějky, nýbrž mělo se přičítati každé jen to, co skutečně sama odcizila. Na to dlužno předně odvětit, že na zločinné povaze jednání stěžovatelky by ničeho nezměnilo, i kdyby se nepřihlíželo ku kvalifikaci podle Šu 174 II. a) tr. zák. Neboť již krádež látky na prádlo, stěžovatelce k tíži padající, opodstatňuje kvalifikaci podle Šu 173 a 176 II. b) tr. zák. vzhledem ku zjištění, že cena látky činí 225 Kč a že jde o krádež na zaměstnavatele. Nehledíc k tomu, je stížnost i věcně nedůvodna. Nalézací soud zjišťuje, že krádež vína páchala stěžovatelka s Annou M-ovou ve společnosti, že se navzájem při své činnosti podporovaly, odcizené víno spolu odnášely ku spoluobžalované Anně D-ové a tam ve společnosti druhých osob pily. Tím zjišťuje soud ohledně stěžovatelky a Anny M-ové spolupachatelství. Při této formě trestní viny nelze spolupůsobení společníků rozčleňovati v jednotlivé dílčí skutky, nýbrž ručí naopak každý z nich za činění ostatních a zodpovídá každý za celkový výsledek jejich společné činnosti, tudíž jeden za všechny a všichni za jednoho. V důsledku toho nezáleží na tom, jak se obě obžalované při provádění krádeže dělily, zda spolupůsobily obě zároveň při každém jednotlivém zlodějském zásahu, či zda krádeže prováděly tak, jak rozsudek zjišťuje, totiž že jednou brala víno ta, po druhé ona. Záleží jen na tom, že jejich spolučinnost byla nesena a proniknuta tímž zlým a společným úmyslem při témže zlodějském jednání. S hlediska toho padají stěžovatelce k tíži i zlodějské zásahy, které Anna M-ová sama provedla, poněvadž věc má se v podstatě tak, jako by při činech těch měla účast i sama stěžovatelka. Ručí proto za veškeru škodu, přivoděnou činností ať její, ať její společnice. Za tohoto stavu věci je arci kvalifikace podle Šu 174 II. a) tr. zák. opodstatněna, zvláště když dle zjištění rozsudku cena vína oběma obžalovanými odcizeného převyšovala daleko 200 Kč, tím více pak 50 Kč, od něhož je ona kvalifikace odvislou. Aby bylo zjišťováno přesně, kolik vína bylo odcizeno a v jaké ceně, nebylo zapotřebí, dostačí, že soud na základě průvodních výsledků měl spolehlivý základ pro zjištění, že cena odcizeného vína je daleko vyšší nežli 200 Kč, což postačuje jak ku kvalifikaci podle Šu 174 II. a) a 176 II. b) tak i podle Šu 173 tr. zák. Netrpí proto rozsudek ani zmatečností podle čís. 5 Šu 281 tr. ř. pro neúplnost zjištění roz-

sudkových o rozhodných skutečnostech. Důvod zmatečnosti čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. není proto dán.

Čís. 1982.

Pouhý starostův příkaz nahodile přítomným osobám, by mu při plnění policejního úkolu přispěly, nedodává osobám těm povahy osob vrchnostenských ve smyslu Šu 68 tr. zák.

(Rozh. ze dne 11. května 1925, Zm I 204/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného Jana S-a staršího do rozsudku krajského soudu v Hoře Kutné ze dne 30. ledna 1925, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle Šu 81 tr. zák. a přestupkem podle Šu 312 tr. zák., zrušil napadený rozsudek ve výroku ad I. 1. a) (událost ze dne 13. prosince 1924) a uznal obžalovaného vinným pouze přestupkem proti bezpečnosti těla podle Šu 411 tr. zák., ježž spáchal tím, že dne 13. prosince 1924 v K. Františka K-u úmyslně kamenem zranil na hlavě a že mu tak úmyslně způsobil poškození na těle, které po sobě zanechalo alespoň viditelné známky a následky. V otázce, o níž tu jde, uvedl v

d ů v o d e c h :

Zmateční stížnost jest odůvodněna jen potud, pokud odpírá Františku K-ovi vlastnost osoby, chráněné podle Šu 68 tr. zák. a tudíž způsobilost, býti předmětem zločinu dle Šu 81 tr. zák. Nalézací soud odůvodňuje své právní stanovisko příkazem, ježž udělil obecní starosta M. v kuchyni přítomnému rolníku K-ovi a svému čeledínu Františku B-ovi, by Rosalii S-ovou a její syny z obecního úřadu ven vytlačili. Než tímto příkazem nestaly se tyto soukromé osoby osobami Šem 68 tr. zák. chráněnými. Š 68 tr. zák. mluví, pokud nejde přímo o úředníka nebo o osobu vrchnostenskou, o »vyslanci, zřizenci nebo služebníku úřadu státního nebo obecního«. Tu však udělen byl příkaz jen obecním starostou samým, nikoli úřadem obecním. Třebaže podle Šu 28 čís. 2 ob. zřiz. pro Čechy péče o bezpečnost osoby a vlastnictví náleží do samostatné působnosti obce a obstarávání místní policie patřilo podle Šu 59 obecnímu starostovi, přece ustanovování pomocného personálu starostova nepřísluší dle Šu 32 jemu, nýbrž obecnímu výboru, ježž také dle Šu 54, pokud toho třeba ke snažšímu obstarávání místně-policejních úkonů, ustanoví pro jednotlivé části obce tam bydlící příslušníky obce k zastupování starosty při těchto úkonech. Vyjimku stanoví jen pro případ náhlých nehod, jako požárů, povodní a pod. Š 59 odstavec druhý v příčině konání prací z nouze všelikého druhu za účelem odstranění okamžitého nebezpečí. Jelikož nešlo o takový vyjimečný případ, nelze pouhý příkaz starostův nahodile přítomným osobám, by mu při plnění úkonu policejního přispěly, uznati způsobilým, by dodal osobám takto vyzvaným povahu osob vrchnostenských podle Šu 68 tr. zák. Ochrana těchto osob řídí se jen dle předpisů na ochranu osob soukromých. Proto